

RECONFIGURAREA MEDIULUI INVESTIȚIONAL PRIN DIGITALIZARE

RESHAPING THE INVESTMENT ENVIRONMENT THROUGH DIGITIZATION

CZU: 339.727.22:004

DOI: <https://doi.org/10.53486/isc2025.34>

MACOVEI Anamaria Geanina

Universitatea Ștefan cel Mare din Suceava, România, anamaria.macovei@usm.ro
ORCID ID: 0000-0002-7995-1145

COSMULESE Cristina Gabriela

Universitatea Ștefan cel Mare din Suceava, România, gabriela.cosmulese@usm.ro
ORCID ID: 0000-0002-8406-7004

Abstract. Digitization of the global economy is profoundly redefining the European investment environment, influencing capital flows, location strategies and competitiveness dynamics. The aim of the paper is to analyze how digitalization is reshaping the investment environment through a comparison between Eastern and Western Europe in the period 2020-2024. The methodology includes the comparative analysis of statistical indicators on digital intensity, digital skills and foreign direct investment (FDI). In order to carry out the contextual analysis of European public policies related to the digital transition, we used statistical data collected from official websites (Eurostat, EIB, OECD, UNCTAD). The results reveal a partial convergence: digitalization stimulates technological investment and increases the attractiveness of Western regions, but East-West gaps remain evident in terms of skills and digital infrastructure.

Keywords: digitalizare, investiții, competitivitate, Uniunea Europeană, convergență digitală.

JEL Classification: M41, F21, F43

Introducere. Transformarea digitală redefinește fundamentele economiei europene, remodelând criteriile de atractivitate investițională și dinamica fluxurilor de capital. Tehnologiile emergente nu doar cresc productivitatea, ci generează noi avantaje competitive regionale. Literatura recentă confirmă că digitalizarea acționează ca un determinant esențial al investițiilor străine directe (ISD), prin reducerea costurilor tranzacționale și consolidarea capacităților inovative ale firmelor [1, 2, 3]. Studiile recente relevă o relație directă între intensitatea digitală și capacitatea economiilor de a atrage investiții, dar și o polarizare clară între regiunile vestice, caracterizate prin infrastructuri digitale mature și forță de muncă calificată, și cele estice, aflate încă într-un proces accelerat de recuperare [4, 5, 6]. Aceste cercetări indică faptul că digital readiness devine o condiție strategică pentru competitivitatea investițională, influențând nu doar volumul, ci și calitatea fluxurilor de capital strain. Totuși, analiza literaturii evidențiază o lacuna conceptuală: majoritatea studiilor empirice recente tratează relația dintre digitalizare și ISD în contextul economiilor asiatice, în special al Chinei [7, 8], ceea ce limitează generalizarea concluziilor pentru spațiul european. Astfel, este necesară o perspectivă contextualizată asupra Europei, care să surprindă modul în care transformarea digitală reconfigurează mediul investițional prin prisma specificului est-vest — diferențe de infrastructură, competențe, politici industriale și integrare în lanțurile valorice globale.

În acest context, prezentul studiu urmărește să analizeze comparativ dinamica digitalizării și a investițiilor străine directe în Europa de Est și de Vest în perioada 2020–2024, pentru a identifica mecanismele prin care digitalizarea reconfigurează mediul investițional și convergența regională europeană.

Conținut. Cercetarea utilizează date statistice oficiale colectate din sursele Eurostat, EIB Investment Survey [9], UNCTAD World Investment Report [10] și OECD Digital Economy Outlook [11]. Indicatorii analizați sunt următorii: competențe digitale de bază (% populație 16–74 ani); intensitatea digitală a firmelor (% întreprinderi cu cel puțin 4 tehnologii digitale); ponderea firmelor care

utilizează IA (%); investiții străine directe (ISD) – flux anual (mld. USD); ponderea comerțului electronic în cifra de afaceri (%). Analiza comparativă a fost realizată pe perioada 2020–2024, urmărind evoluția medie a indicatorilor în cele două regiuni (Est și Vest a Europei) (a se vedea Tabel 1).

Tabel 1. Evoluția indicatorilor de digitalizare și ISD în Europa (2020–2024, medii regionale)

Indicator	2020 (Vest)	2020 (Est)	2024 (Vest)	2024 (Est)	Variație 2020–2024 (%) Vest	Variație 2020–2024 (%) Est	Sursă
Populație cu competențe digitale de bază (%)	73	39	79	46	+8,2	+17,9	Eurostat [3]
Întreprinderi cu intensitate digitală ridicată (%)	65	34	78	41	+20,0	+20,6	EIB [9]
Firme care utilizează IA (%)	17	3	26	6	+52,9	+100,0	Eurostat [10]
Flux ISD total (mld. USD)	624 (UE-15)	158 (UE-10)	710 (UE-15)	196 (UE-10)	+13,8	+24,0	Estimări proprii bazate pe UNCTAD [11]
Pondere comerț electronic în cifra de afaceri (%)	25	9	31	13	+24,0	+44,4	OECD, 2024 [12]

Datele semnaleză nu doar o convergență relativă a indicatorilor digitali în Europa de Est față de Vest, ci și o restructurare a calității fluxurilor investiționale: creșterea rapidă procentuală în Est denotă că politicile și fondurile publice (PNRR, fonduri UE) stimulează adoptarea tehnologiilor, însă diferențele absolute persistente în competențe și infrastructură indică faptul că atracția capitalului rămâne dependentă de maturitatea digitală a pieței [3, 9]. Aceasta sugerează două mecanisme conexe: pe termen scurt, digitalizarea reduce costurile de tranzacționare și extinde piețele locale, favorizând influxuri de ISD; pe termen mediu-lung, însă, doar regiunile cu ecosisteme digitale complete (infrastructură, talente, finanțare) atrag investiții de înaltă valoare adăugată și generează spillover-uri tehnologice [11]. Prin urmare, datele nu doar confirmă corelația pozitivă dintre digital readiness și ISD, ci subliniază necesitatea unor politici integrate — formare digitală, finanțare privată și proiecte de infrastructură — pentru ca Estul să convergă calitativ, nu doar cantitativ, cu Vestul [12].

Concluzii. Rezultatele cercetării confirmă că digitalizarea acționează ca un catalizator al investițiilor și un accelerator al competitivității, dar și ca un factor de polarizare între regiunile europene. Pe parcursul anilor 2020–2024, relația pozitivă dintre intensitatea digitală și fluxurile de ISD s-a consolidat, validând ipoteza convergenței asimetrice între Est și Vest. Studiul a atins obiectivele propuse prin analiza evoluției indicatorilor cheie, demonstrarea efectului digital readiness asupra atractivității investiționale și identificarea barierelor structurale ce limitează coeziunea digitală europeană. În ansamblu, reconfigurarea mediului investițional prin digitalizare reflectă tranziția către o economie europeană bazată pe tehnologie, inovare și capital sustenabil.

Referințe bibliografice.

- European Investment Bank. (2023). *Digitalisation in Europe 2022–2023: Evidence from the EIB Investment Survey*. Luxembourg: EIB Publications. https://www.eib.org/files/publications/20230112_digitalisation_in_europe_2022_2023_en.pdf
- OECD. (2024). New OECD FDI data: trends, impacts and regulations. <https://www.oecd.org/en/blogs/2024/11/oecd-fdi-data-impacts-regulation.html>
- Eurostat (2024). Use of artificial intelligence in enterprises. https://ec.europa.eu/eurostat/statistics-explained/index.php?title=Use_of_artificial_intelligence_in_enterprises
- Angeloska, A., Spaller, E., & Vasa, L. (2021). Foreign Direct Investment, Digital Skills and Employability—Comparison between Eastern and Western Europe. In *Conference Proceedings: The Impact of Industry* (Vol. 4, pp. 31-38).

5. Zaevska, O. H., Pegoraro, D., & Piscitello, L. (2024). Digitalization, industry 4.0 policies and inward foreign direct investments: evidence from European regions. In *Handbook of International Business Policy* (pp. 357-380). Edward Elgar Publishing.
6. Darmo, L., & Ognjanović, I. (2025). Does the Foreign Direct Investment Enhance Digital Readiness?. *The South East European Journal of Economics and Business*, 20(1), 100-112.
7. Wang, G., Lamadrid, R. L., & Huang, Y. (2024). Digital transformation and enterprise outward foreign direct investment. *Finance Research Letters*, 65, 105593.
8. Zhu, L. (2025). The influence of digital transformation on Chinese firms' outward foreign direct investment. *Finance Research Letters*, 72, 106567.
9. European Investment Bank. (2023). *Digitalisation in Europe 2022–2023: Evidence from the EIB Investment Survey*. Luxembourg: EIB Publications. <https://www.eib.org/en/publications/20230112-digitalisation-in-europe-2022-2023>
10. Eurostat (2025). *Digitalisation in Europe – 2025 edition*. European Union. <https://ec.europa.eu/eurostat/web/interactive-publications/digitalisation-2025>
11. UNCTAD. (2024). *World Investment Report 2024 – International Production and Global Value Chains*. Geneva: United Nations.
12. OECD Digital Economy Outlook 2024 (Volume 2) (2024). https://www.oecd.org/en/publications/oecd-digital-economy-outlook-2024-volume-2_3adf705b-en.html